Päivämäärä

5.8.2025

HAUKILAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Viitasaaren kaupunki (KH 11.8.2025)

Äänekosken kaupunki (KH 18.8.2025)

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

SISÄLTÖ

1.	**JOHDANTO**	**3**
2.	**ALUEIDENKÄYTÖN OHJAUS JA YLEISKAAVA**	**3**
3.	**OSAYLEISKAAVAN TAVOITTEET**	**4**
4.	**SUUNNITTELUALUE**	**4**
5.	**SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT**	**6**
5.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	6
5.2	Maakuntakaavat	7
5.2.1	Voimassa olevat maakuntakaavat	7
5.2.2	Vireillä olevat maakuntakaavat	11
5.3	Yleiskaavat ja rantayleiskaavat	11
5.3.1	Voimassa olevat yleiskaavat ja rantayleiskaavat	11
5.3.2	Vireillä olevat yleiskaavat ja rantayleiskaavat	12
5.4	Asemakaavat ja ranta-asemakaavat	14
5.4.1	Voimassa olevat asemakaavat ja ranta-asemakaavat	14
5.4.2	Vireillä olevat asemakaavat ja ranta-asemakaavat	17
5.5	Muut suunnitelmat ja strategiat	17
5.6	Lähialueen tuulivoimahankkeet	18
6.	**VAIKUTUSTEN ARVIOINTI**	**19**
7.	**OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS**	**20**
7.1	Osalliset	20
7.2	Osallistuminen	21
7.3	Tiedottaminen	22
8.	**OSAYLEISKAAVOITUKSEN AIKATAULU JA VAIHEET**	**22**
9.	**YHTEYSTIEDOT**	**23**

1. JOHDANTO

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energian hankeyhtiö UBRE Wind Echo Ky suunnittelee tuulivoimahanketta Viitasaaren ja Äänekosken kaupunkien alueelle. Alueelle suunnitellaan yhteensä noin 12 tuulivoimalaa, joista 11 sijoittuu Viitasaaren puolelle ja 1 Äänekosken puolelle. Viitasaaren kaupunginhallitus on hyväksynyt Haukilan tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavoitusaloitteen kokouksessaan 2.9.2024 ja Äänekosken kaupunginhallitus kokouksessaan 28.4.2025.

Alueidenkäyttölain (AKL) 63 §:n mukaan kaavoitustyöhön tulee sisällyttää kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään osayleiskaavan laatimisen lähtökohtia ja tavoitteita, kuvataan kaavoituksen eteneminen ja kerrotaan, miten osalliset voivat vaikuttaa kaavoitukseen. Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu saman sisältöisenä Viitasaaren ja Äänekosken osalta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

2. ALUEIDENKÄYTÖN OHJAUS JA YLEISKAAVA

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän lähtökohtana on asteittain tarkentuva suunnittelu, jossa valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä yleispiirteiset kaavat, eli maakuntakaava ja yleiskaava, ohjaavat yksityiskohtaisten asemakaavojen suunnittelua. Yleiskaavat ja asemakaavat laaditaan ja hyväksytään kunnissa. Kaavat hyväksyy kaupungin- tai kunnanvaltuusto.

Alueidenkäyttölain 77 a §:n mukaan oikeusvaikutteista yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakentamisluvan perusteena rakentamislain 46 §:n 1 momentissa säädetyn estämättä niillä alueilla, joilla yleiskaavassa on siitä erikseen määrätty.

Tuulivoimayleiskaavoituksessa tulee huomioida maankäyttö- ja rakennuslaissa yleiskaavalle asetetut sisältövaatimukset (AKL 39 §) ja tuulivoimayleiskaavoitusta koskevat yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (AKL 77 b §).

Alueidenkäyttölain 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon maakuntakaava sekä

1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys
2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö
3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus
4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla
5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön
6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
7) ympäristöhaittojen vähentäminen
8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen
9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Edellä tarkoitetut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Laadittaessa 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, on sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, huolehdittava siitä, että:

1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella;
2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön;
3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.

Haukilan tuulivoimapuiston osayleiskaava on kokonaisuus, joka laaditaan kahden kunnan alueelle. Kyseessä ei ole alueidenkäyttölain 46 §:n tarkoittama kuntien yhteinen yleiskaava. Tämän vuoksi osayleiskaava hyväksytään kussakin kunnassa erikseen siltä osin kuin kaava suoraan koskee kunnan aluetta. Käytännössä työtä tehdään yhtenä yhteisenä prosessina, mutta suunnitteluun liittyviä päätöksiä tehdään itsenäisesti ja eri vaiheissa molemmissa kunnissa (kunnanhallitukset ja kunnanvaltuustot).

Yleiskaava koostuu kaavakartasta, johon kuuluvat kaavamerkinnät ja – määräykset. Yleiskaava-asiakirjoihin kuuluu lisäksi kaavaselostus.

3. OSAYLEISKAAVAN TAVOITTEET

Tavoitteena on mahdollistaa suunnitellun tuulivoimapuiston rakentaminen luonnon- ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet ja ympäristövaikutukset huomioon ottaen sekä rakentamisesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia lieventäen. Haukilan tuulivoimapuiston toteuttaminen edellyttää oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakentamisluvan perusteena. Osayleiskaavan saatua lainvoiman jokaiselle voimalalle voidaan hakea rakentamislupa.

4. SUUNNITTELUALUE

Kaavoitettava alue sijoittuu pääosin Viitasaaren kaupungin lounaisosaan Pyydysmäen alueelle sekä pieneltä osin Äänekosken kaupungin pohjoisosaan Honkakankaan alueelle. Kaavoitettava alue rajautuu lännessä Kannonkosken kuntarajaan. Alue sijaitsee noin 14 kilometrin etäisyydellä Viitasaaren keskustasta lounaaseen, noin 20 km etäisyydellä Kannonkosken keskustaajamasta itä-kaakkoon ja noin 34 kilometrin etäisyydellä Äänekosken keskustasta pohjoiseen. Kaavoitettavan alueen koko on noin 1676 hehtaaria.

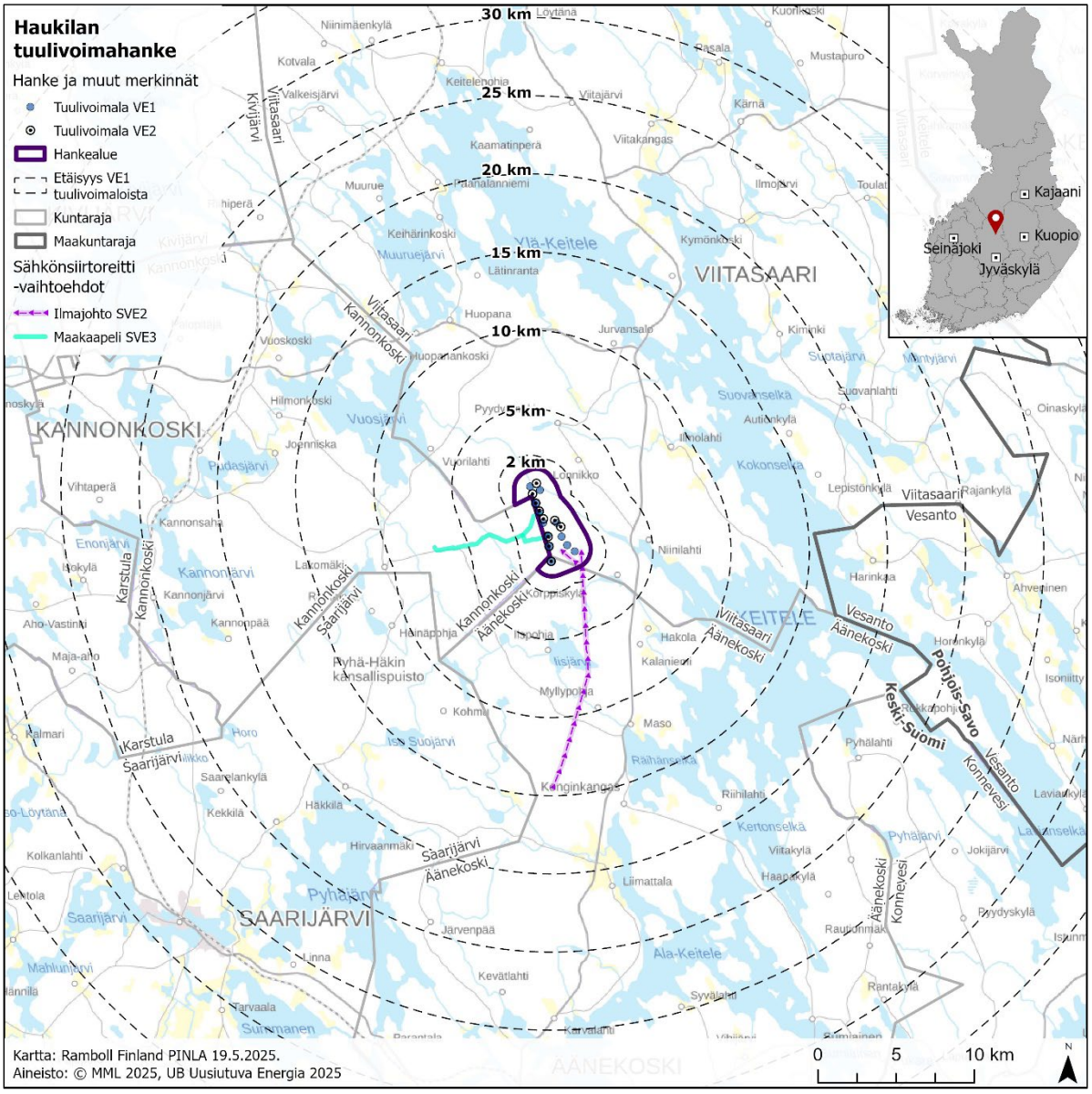

Kuva 1. Kaavoitettava alue sijoittuu Viitasaaren ja Äänekosken kaupunkien alueelle, aivan Kannonkosken kuntarajan tuntumaan.

Kaavoitettava alue sijaitsee taajama- ja kylärakenteen ulkopuolella (YKR aluejako). Alueella ei sijaitse asuin- tai lomarakennuksia, mutta Haukilammen ympäristössä on metsästysmaja. Alueen itäosa sijoittuu yhdyskuntarakenteessa pieneltä osin maaseutumaisen alueen laidalle. Lähimmät pienkyläalueet Vuorilahti, Ilmolahti, Hakola/Kalaniemi sijoittuvat noin 5–6 kilometrin etäisyydelle. Isommista kyläkeskittymistä lähimpänä sijaitsee Jurvansalo Viitasaaren keskustaajaman lounaispuolella, vajaan 8 km päässä kaavoitettavasta alueesta. Lähimpiä taajamia ovat Viitasaaren keskustaajama n. 12 km koilliseen, Konginkangas n. 15 km etelään sekä Kannonkosken kirkonkylä n. 20 km länteen kaavoitettavasti alueesta.

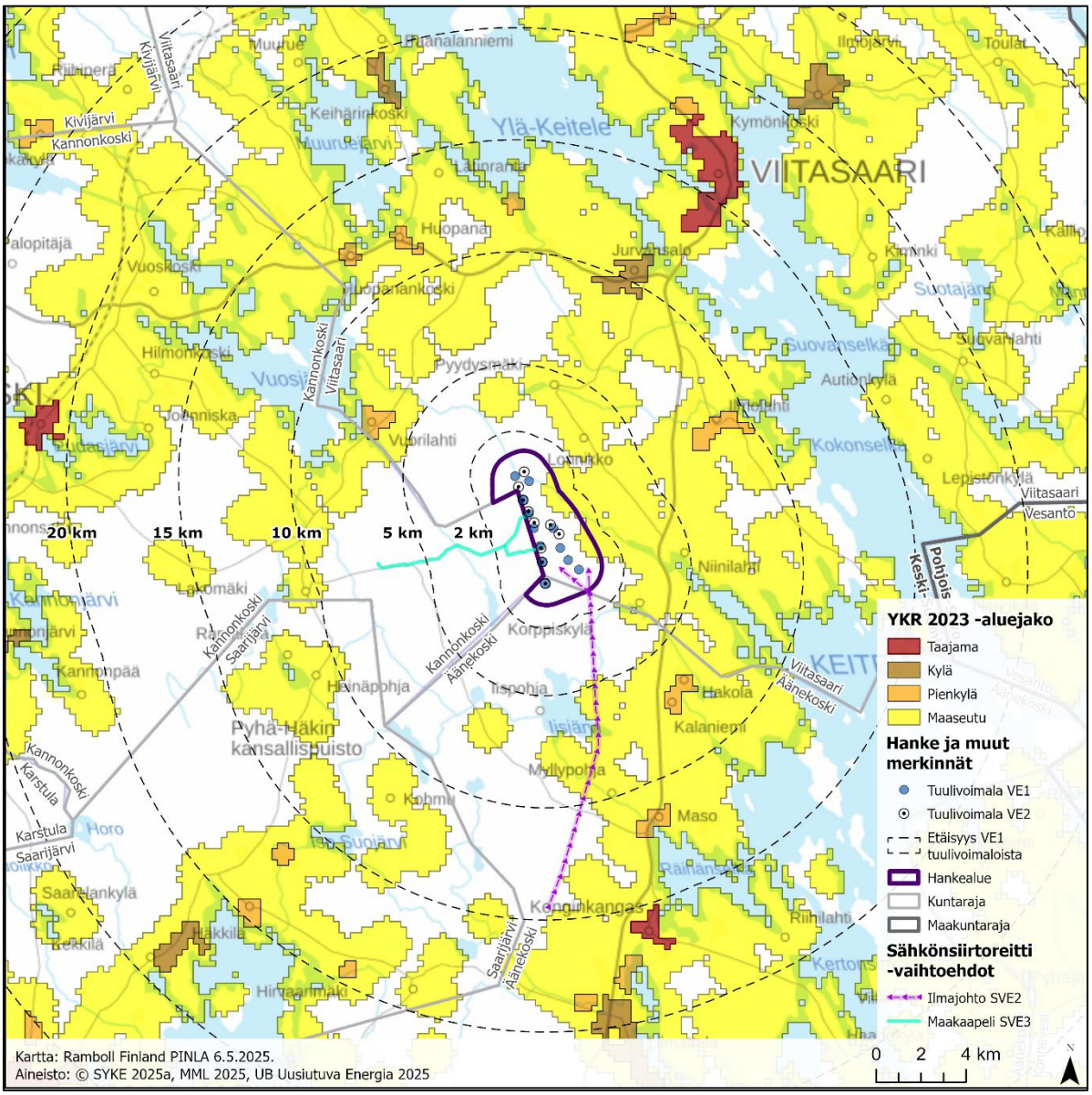

Kaavoitettava alue on pääosin havumetsäistä aluetta, mutta alueella on myös harvapuustoisia alueita, sekametsiä sekä lehtimetsää. Alueella on yksi voimassa oleva turvetuotantoalue sekä kaksi aluetta, joilla turpeenotto on jo päättynyt. Alueella sijaitsee kaksi hieman isompaa lampea: Haukilampi ja Kilpinen, minkä lisäksi alueella on muutama pienempi lampi. Alueen itäosassa sijaitsee osittain yksityinen Karhukorven luonnonsuojelualue.

Alueella on melko tiheä metsäautotieverkosto. Alueen itäpuolella kulkee valtatie 4 (Äänekoskentie). Kaavoitettavan alueen eteläosassa kulkee moottorikelkkareitti, joka kulkee osin kuntarajan tuntumassa.

5. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

5.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttölain 24.2 §:n mukaan maakunnan suunnittelussa tulee ottaa valtakunnalliset tavoitteet huomioon sovittaen ne yhteen alueiden käyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Valtioneuvosto päätti voimassa olevista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017 ja tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden keskeisimpänä tehtävänä on varmistaa valtakunnallisesti merkittävien asioiden huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Uudistetuilla tavoitteilla on tarkoitus taittaa yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinoja uudistumismahdollisuuksia. Lisäksi tavoitteiden tarkoitus on osaltaan myös sopeuttaa yhteiskuntaa ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Uusiutumiskykyisen energiahuollon tavoitteiden taustalla on Suomen ilmasto- ja energiapolitiikka, jonka vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiantuotannon merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentiaalin laajamittaiseen hyödyntämiseen. Tavoitteiden mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksikköihin ja voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

5.2 Maakuntakaavat

5.2.1 Voimassa olevat maakuntakaavat

Kaavoitettavalla alueella on voimassa kaksi maakuntakaavaa:

- **Keski-Suomen maakuntakaava** on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2017 ja se on saanut lainvoiman 28.1.2020.
- **Keski-Suomen maakuntakaava 2040** on hyväksytty maakuntavaltuustossa 8.12.2023. Maakuntahallitus päätti 23.2.2024 määrätä maakuntakaavan tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman. Maakuntakaava 2040 kuulutettiin voimaan 19.3.2024, mutta kaava ei ole vielä saanut lainvoimaa. Kaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu.

Keski-Suomen maakuntakaava on luonteeltaan kokonaismaakuntakaava ja Keski-Suomen maakuntakaava 2040 vaihemaakuntakaava. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 muuttaa tai täydentää lainvoimaista Keski-Suomen maakuntakaavaa seudullisesti merkittävän tuulivoiman ja liikenteen osalta, minkä lisäksi maakuntakaavassa on tarkasteltu hyvinvoinnin aluerakenteen elementtejä. Muilta osin lainvoimainen Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan.

Keski-Suomen maakuntakaavassa kaavoitettava alue on osoitettu kokonaisuudessaan *biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi*. Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita. Kaavoitettavan alueen eteläosassa on *matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueen merkintä*, jolla on osoitettu maakunnallisesti tärkeät matkailu- ja virkistyskäytössä olevat tai siihen soveltuvat alueet. Kaakossa kaavoitettavaa aluetta viistää *voimalinja* sekä *moottorikelkkareitti*. Moottorikelkkareitti kulkee lisäksi kaavoitettavan alueen eteläosassa kuntarajan tuntumassa. Kaavoitettavan alueen läheisyyteen on osoitettu mm. *Natura 2000 -alueen kohdemerkintä*, *luonnonsuojelualueen kohdemerkintä, ulkoilureitti, kulttuuriympäristön vetovoima-alue* sekä *valtatien 4 kehittämisakseli.*

Kaavoitettavan alueen tuulivoimalat sijoittuvat pääosin **Keski-Suomen maakuntakaavan 2040** mukaiselle *Kannonkosken tuulivoimatuotantoon soveltuvalle alueelle*. Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät (vähintään 10 tuulivoimalaa) tuulivoimatuotantoon soveltuvat alueet.

Ote Keski-Suomen maakuntakaavojen yhdistelmästä on esitetty seuraavassa kuvassa ja osayleiskaavoituksessa huomioitavat maakuntakaavamerkinnät ja -määräykset on koottu alla olevaan taulukkoon.

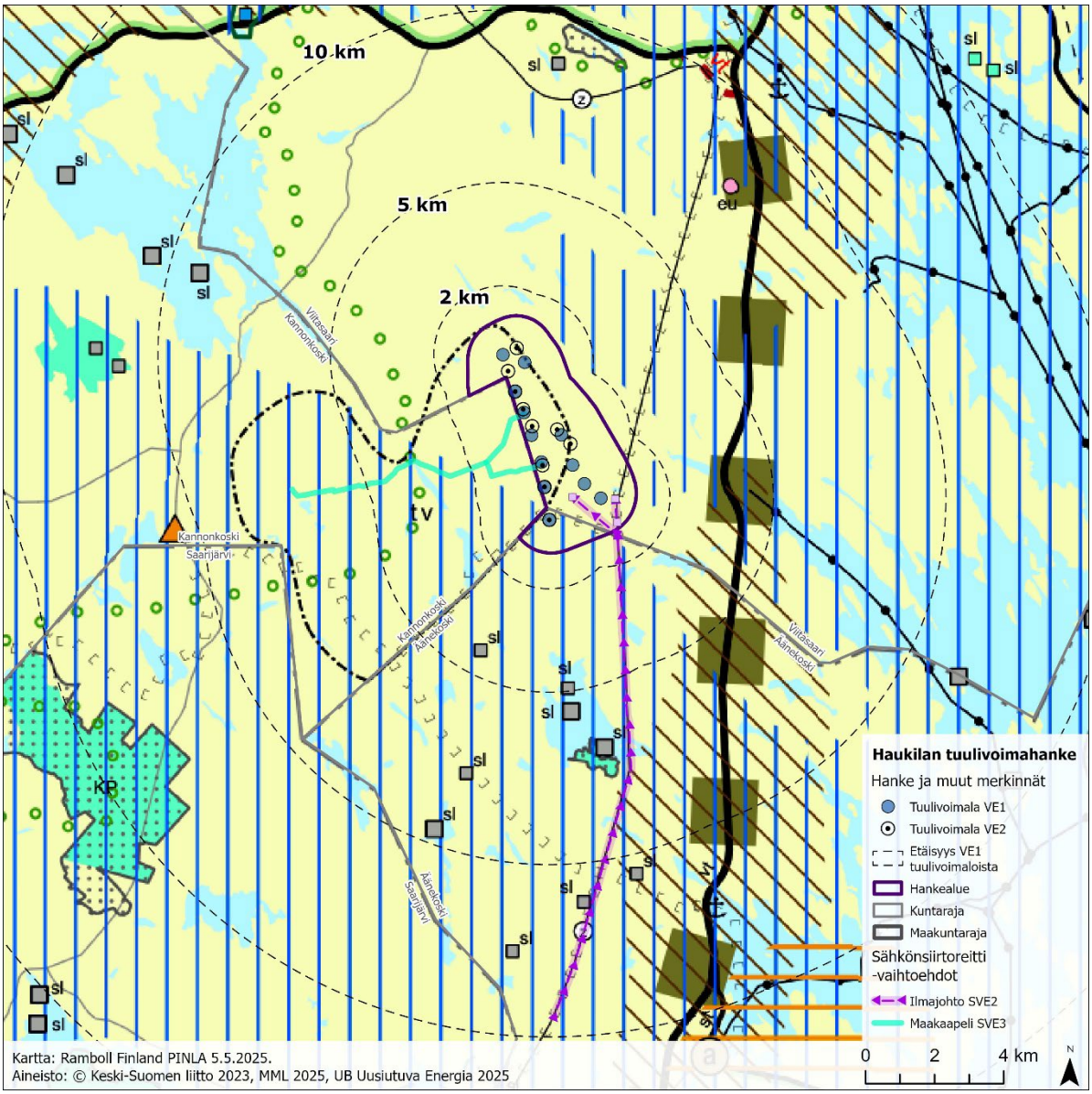

Kuva 5.1. Ote Keski-Suomen maakuntakaavayhdistelmästä. Kuvaan on lisätty Haukilan tuulivoimahankkeen hankealue, suunnitellut voimalapaikat ja sähkönsiirtoreitit, etäisyys tuulivoimaloista sekä kuntaraja.

Taulukko 5.1. Kaavoitettavalle alueelle ja sen läheisyyteen sijoittuvat maakuntakaavamerkinnät.

Kaavoitettavalle alueelle sijoittuvat maakuntakaavamerkinnät	
	Biotalouteen tukeutuva alue (Keski-Suomen maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita. <u>Suunnittelumääräys:</u> Alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.
tv	**Tuulivoimatuotantoon soveltuva alue** (Keski-Suomen maakuntakaava 2040) Erityisominaisuutta kuvaavalla merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävä tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Seudullisesti merkittäviä ovat vähintään kymmenen (10) tuulivoimalan alueet. Merkintään ei sisälly MRL 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.

	Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin, pinta- ja pohjavesiin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, matkailuun ja muihin elinkeinoihin, luontoon, maakotkaan ja muuhun linnustoon sekä meluja välkevaikutukset. Kulttuuriympäristöjen valtakunnallisten ja maakunnallisten arvojen säilyminen on varmistettava. Lisäksi on otettava huomioon maisemalliset vaikutukset järvillä. Lentoliikenteen ja Puolustusvoimien toimintaedellytykset tulee turvata sekä ottaa erityisesti huomioon Puolustusvoimien toiminnasta sekä tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksistä johtuvat rajoitteet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoimatuotantoalueiden yhteisvaikutukset. Sähköverkkoon liittymisessä on pyrittävä hyödyntämään olemassa olevia johtokäytäviä. Tuulivoima-alueiden liittämisessä sähköverkkoon on pyrittävä hyödyntämään yhteisiä johtokäytäviä. Sähkönsiirtolinjat tulee toteuttaa luontovaikutusten sekä maa- ja metsätalouden harjoittamisen kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin. Aluekohtaiset tarkentavat määräykset (niiltä osin kuin koskevat kaavoitettavaa aluetta): Alueiden Höystösensuo, Kannonkoski, Miilukangas ja Tukkimäki yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei tuulivoimarakentamisesta aiheudu merkittävää haitallista maisemallista vaikutusta kansallispuistojen virkistys- ja matkailukäyttöön. Alueiden Kannonkoski ja Liimattala yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava kaakkurin elinympäristöt ja merkittävät lentoreitit.
	Matkailun ja virkistyksen vetovoima-alue (Keski-Suomen maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti tärkeät matkailu- ja virkistyskäytössä olevat tai siihen soveltuvat alueet. Suunnittelumääräys: Alueidenkäytön suunnittelussa turvataan toimivat reitistöt ja virkistysalueet ja niiden maisema- ja ympäristöarvot sekä matkailullinen hyödyntäminen. Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston perusteena olevia luonnonarvoja. metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.
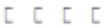	**Moottorikelkkailureitti** (Keski-Suomen maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan moottorikelkkailun runkoreitistö ohjeellisena.
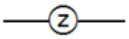	**Voimalinja** (Keski-Suomen maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat sekä suunnitelmiltaan riittävän valmiit (voimajohtohankkeelle tehty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely tai sähkömarkkinalain mukainen ympäristöselvitys) 110 kV, 220 kV ja 400 kV voimalinjat. Linjalla on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.
Kaavoitettavan alueen läheisyyteen sijoittuvat seuraavat maakuntakaavamerkinnät	
	Ulkoilureitti (Keski-Suomen maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan Keski-Suomen maakuntaura ja eräitä muita sitä tukevia ulkoilureittejä ohjeellisina.
	Natura 2000 -alue (Keski-Suomen maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue.

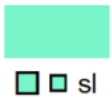	**Luonnonsuojelualue** (Keski-Suomen maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Suojelumääräys: Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Suojelumääräys on voimassa, kunnes suojelualue varsinaisesti perustetaan. Naturaan tai suojeluohjelmiin kuulumattomat alueet on eritelty alueluettelossa ja niiden toteutus perustuu vapaaehtoisuuteen.
	Valtatie/kantatie (Keski-Suomen maakuntakaava) Valtateinä osoitetaan valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä välittäviä maanteitä. Kantateinä osoitetaan valtateitä täydentäviä, maakuntia palvelevia maanteitä, jotka yhdistävät kaupunkitasoisia keskuksia tärkeimpiin liikennesuuntiin. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Suunnittelumääräys: Valta- ja kantateitä tulee kehittää käyttäjälähtöiseen palvelutasoajatteluun perustuen siten, että varmistetaan etenkin pitkämatkaisen liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Valtatietä 4 kehitettäessä tulee ottaa huomioon EU:n TEN–T-ydinliikenneverkolle asetut vaatimukset. Teillä tulee varautua kevytväyläjärjestelyihin taajamien ja kylämäisen asutuksen kohdalla sekä linjausmuutoksiin, eritasoliittymiin, rinnakkaistie- ja liittymäjärjestelyihin sekä lisäkaistoihin/ohituskaistoihin, jotka täsmentyvät tarkemman suunnittelun yhteydessä.
	Valtatien 4 kehittämisakseli (Keski-Suomen maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan Keski-Suomen Strategiassa määritelty toiminnallisesti merkittävä liikennekäytävä, jonka runkona toimiva valtatie on osa EU:n TEN–T-ydinliikenneverkkoa. Suunnittelumääräys: Alueidenkäytön suunnittelussa on kehittämisakselilla varauduttava tavoitetilaan, joka mahdollistaa valtatien kehittämisen TEN–T-ydinliikenneverkon vaatimusten mukaisena. Sillä tulee kiinnittää huomiota pitkämatkaisen liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen sekä liikenteen ja matkailun palveluihin ja yritystoiminnan edistämiseen. Tien kehittämisen tulee perustua matkojen ja kuljetusten käyttäjälähtöiseen palvelutasoajatteluun. Kehittämisakseli on myös joukkoliikenteen laatukäytävä, jonka liityntäyhteyksiä ja -pysäköintiä tulee kehittää.
	Kulttuuriympäristön vetovoima-alue (Keski-Suomen maakuntakaava) Merkinnällä osoitetaan maakunnan kulttuuriympäristön monimuotoiset aluekeskittymät. Suunnittelumääräys: Alueen kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään kulttuuriympäristöjen kestävää käyttöä ja hoitoa. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.
Kaavoitettavalla alueella huomioitavat koko maakuntakaavaa koskevat suunnittelumääräykset	
Uusiutuva energia (Keski-Suomen maakuntakaava 2040) Tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset asutukseen, liikenneväyliin, maisemaan, kulttuuriperintöön, virkistykseen, elinkeinoihin, luontoon, pinta- ja pohjavesiin ja eri hankkeiden yhteisvaikutukset sekä vaikutukset ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen.	

Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto Puolustusvoimien pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 km:n etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 km:n etäisyydelle varalaskupaikoista.
Uusiutuva energia (Keski-Suomen maakuntakaava) Asuin-, kauppa-, teollisuus-, työpaikka- tai vapaa-ajan alueita suunniteltaessa on mahdollisuuksien mukaan selvitettävä geoenergian ja puun hyödyntämismahdollisuudet.
Biotalous (Keski-Suomen maakuntakaava) Maa- ja metsätalous sekä turvetuotanto tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että kulloinkin voimassa olevassa Keski-Suomen pintavesien toimenpideohjelmassa esitetyt vesienhoidon tavoitteet saavutetaan.
Kulttuuriympäristö (Keski-Suomen maakuntakaava) Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tunnetut muinaisjäännökset ja maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet sekä arvokkaat perinnemaisemat. Ajantasainen tieto on tarkistettava museoviranomaiselta ja perinnemaisemien osalta toimivaltaiselta viranomaiselta. Maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on esitetty maakuntakaavan alueluettelossa.

5.2.2 Vireillä olevat maakuntakaavat

Alueella ei ole vireillä olevia maakuntakaavoja.

5.3 Yleiskaavat ja rantayleiskaavat

5.3.1 Voimassa olevat yleiskaavat ja rantayleiskaavat

Kaavoitettavalla alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteisia yleiskaavoja. Äänekoskella kaavoitettavalle alueelle osuu oikeusvaikutukseton **Äänekosken rakenneyleiskaava 2016**, joka on hyväksytty 3.11.2008. Kaavoitettavan alueen läheisyyteen on oikeusvaikutuksettomassa rakenneyleiskaavassa osoitettu *ekologisesti ja luontomatkailun kannalta merkittävä vyöhyke.*

Kaavoitettavan alueen läheisyydessä on voimassa seuraavat osayleiskaavat (suluissa lähimmät vesistöt Haukilan tuulivoimapuiston yleiskaavaan nähden):

- **Keski-Keiteleen rantayleiskaava** (Viitasaari) sijoittuu noin 1 km etäisyydelle kaakkoon. Kaava on hyväksytty 28.1.2002.
- **Keski-Keiteleen rantayleiskaavan ja Ylä-Keiteleen rantayleiskaavan muutos** (Viitasaari) sijoittuu n. 1 km etäisyydelle kaakkoon. Kaava on hyväksytty 10.12.2012.
- **Muurue- ja Vuosjärven rantayleiskaava ja niihin rajautuvien kylien osayleiskaava** (Viitasaari) sijoittuu reilun 3,5 km etäisyydelle luoteeseen. Kaava on hyväksytty 19.2.2008. (Vuosjärvi)
- **Äänekosken rantayleiskaava** (Äänekoski) sijoittuu n. 1 km etäisyydelle etelään. Kaava on hyväksytty 10.12.2012 sekä Kohmujärven ja Pyhäsalon osalta 4.3.2013. (Pieni-Korppinen ja Iso-Korppinen)
- **Kannonkosken eteläosan vesistöjen rantaosayleiskaava** (Kannonkoski) sijoittuu n. 700 metrin etäisyydelle länteen. Kaava on hyväksytty 18.9.2006. (Valkeajärvi)
- **Vuosjärven, Pudasjärven, Syväjärven, Potmonjärven, Luomajärven, Koivujärven, Terelammen ym. rantaosayleiskaava** (Kannonkoski) sijoittuu n. 3,5 km etäisyydelle luoteeseen. Kaava on hyväksytty 13.9.1999. (Vuosjärvi)

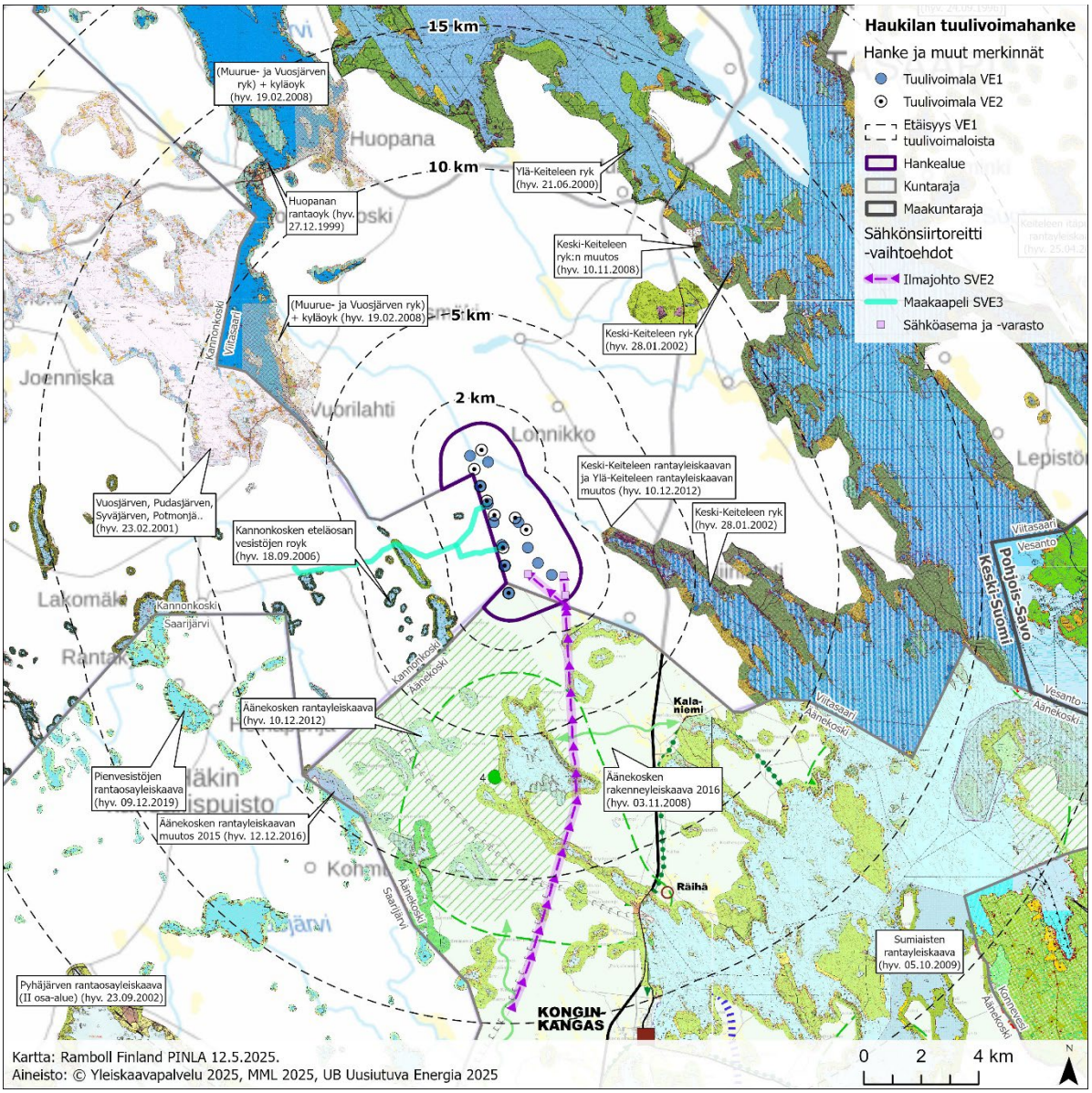

Kuva 2. Yleiskaavatilanne kaavoitettavalla alueella ja sen lähiympäristössä.

5.3.2 Vireillä olevat yleiskaavat ja rantayleiskaavat

Viitasaarella on kaavoitettavalla alueella vireillä **Keiteleen länsipuolen rantayleiskaavan** laatiminen. Valmisteluvaiheen aineisto on ollut nähtävillä kuulemista varten 23.11.–22.12.2017.

Kaavoitettavalle alueelle sijoittuu rantayleiskaavan kaavamerkintöjä Haukilammen sekä Kilpisen alueille. Molemmille alueille on osoitettu *maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M), maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) sekä vesialuetta (W),* minkä lisäksi molemmat sijaitsevat osin *luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaalla alueella (linnusto, luo-2).* Haukilammen alueelle on osoitettu nykyisen metsästysmajan kohdalle *loma-asuntoalue (RA-1), jolla sijaitsee rakennettu, säilytettävä rakennuspaikka.* Kilpisen ranta-alue on osoitettu *rantakaava-alueeksi (ran).* Kilpisen alueen poikki on osoitettu *ohjeellinen moottorikelkkareitti*.

Rantayleiskaavassa on osoitettu alueita myös kaavoitettavan alueen välittömään läheisyyteen Iso Haukilammen (n. 30 metrin etäisyydellä kaavoitettavasta alueesta), Niinijärven (n. 350 metrin etäisyydellä kaavoitettavasta alueesta) ja Kalliojärven (n. 250 metrin etäisyydellä kaavoitettavasta alueesta) alueille. Iso Haukilammen ympäristö on osoitettu *rantakaava-alueeksi (ran).* Niinijärven eteläosaan on osoitettu *loma-asuntoalue (RA),* jossa on kolme *suunniteltua,*

rakentamatonta rakennuspaikkaa. Kalliojärven rannalle on osoitettu kolme erillistä *loma-asunto-aluetta (RA),* joista jokaiselle on osoitettu yksi *suunniteltu, rakentamaton rakennuspaikka.*

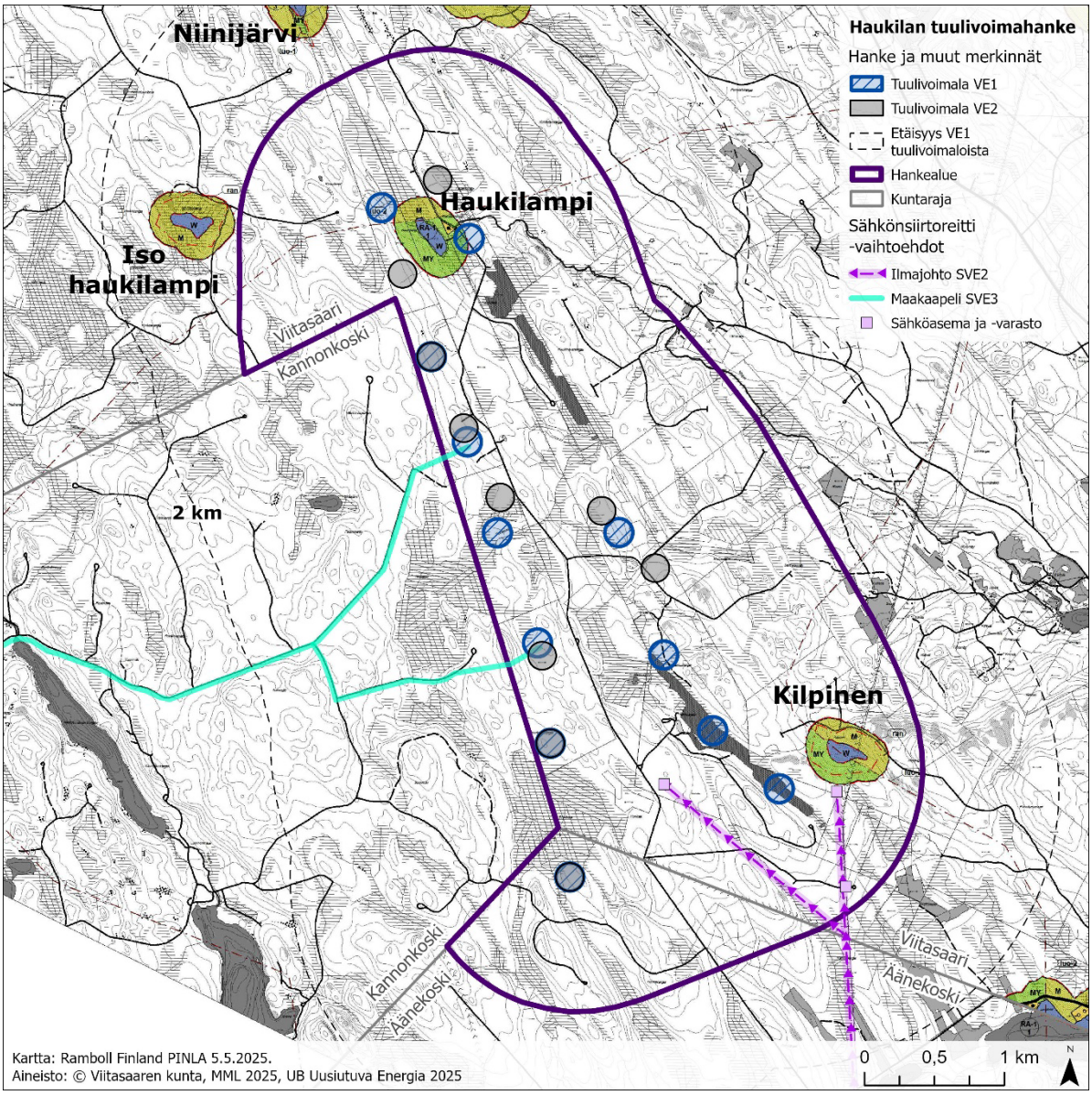

Kuva 5.3. Ote vireillä olevan Keiteleen länsipuolen rantayleiskaavan kaavaluonnoksesta. Kaavoitettavan alueen eteläosaan sijoittuu Kilpinen ja pohjoisosaan Haukilampi. Luoteessa alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Iso Haukilampi ja pohjoisessa Niinijärvi.

Kaavoitettava alue rajautuu Kannonkosken puolella **Vuorijärvien tuulivoimapuiston yleiskaavaan**, joka on hyväksytty 26.5.2025, mutta ei ole vielä lainvoimainen. ABO Energy Suomi Oy (ent. ABO Wind Oy) suunnittelee alueelle 34 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enimmillään 300 metriä. Voimalamäärää on pienennetty alkuperäisestä suunnitelmasta YVA:ssa esille tulleiden vaikutusten takia.

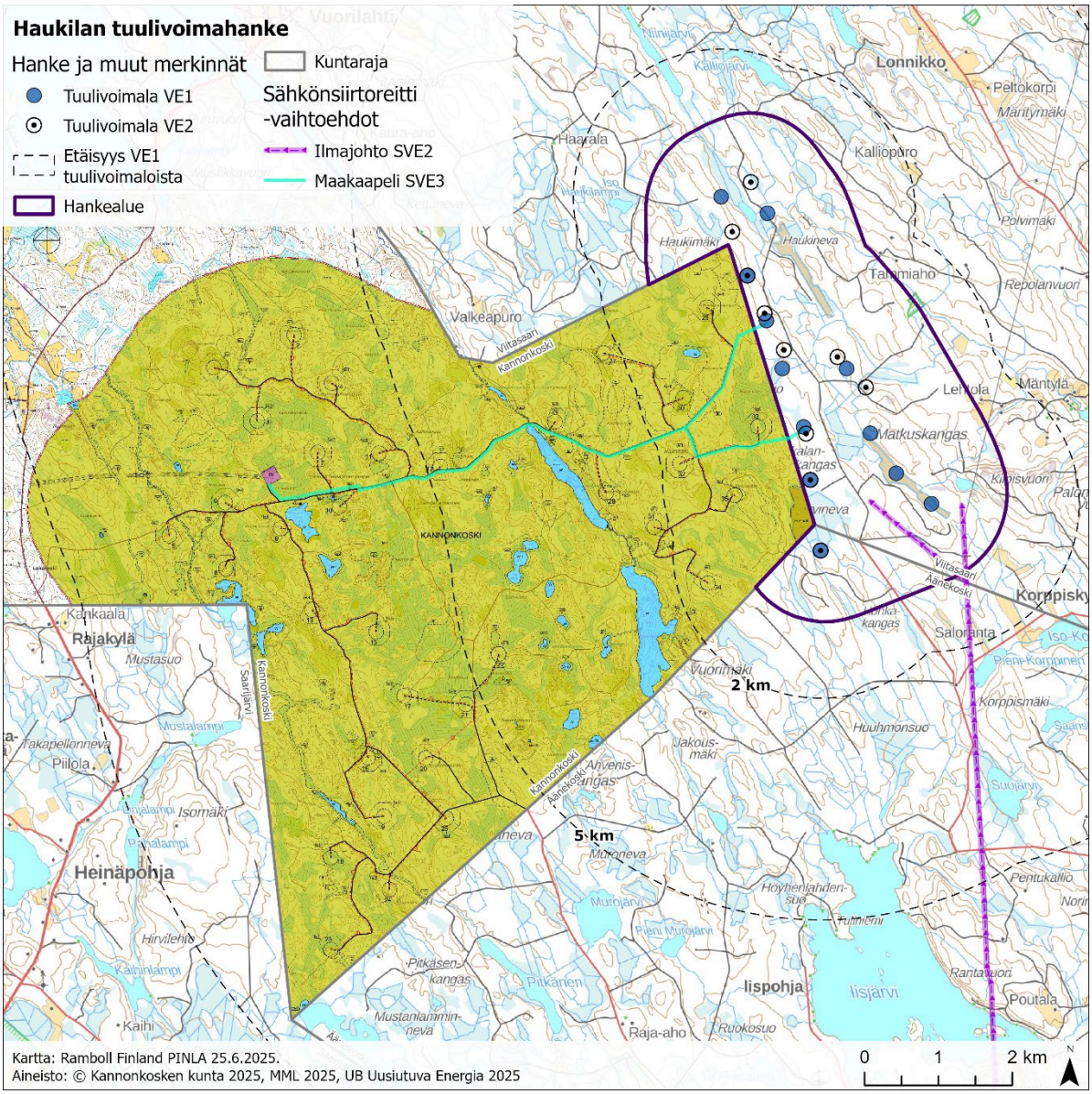

Kuva 4. Vuorijärvien tuulivoimapuiston hyväksytty osayleiskaava suhteessa Haukilan tuulivoimapuiston kaavoitettavaan alueeseen.

Yli 6 km etäisyydellä kaavoitettavasta alueesta koilliseen Viitasaarella on vireillä **Ilmolahden ampumaradan yleiskaava**, jota valmistellaan yhdessä Keiteleen länsipuolen rantayleiskaavan kanssa ja jonka valmisteluvaiheen aineisto on ollut nähtävillä kuulemista varten 23.11.–22.12.2017.

5.4 Asemakaavat ja ranta-asemakaavat

5.4.1 Voimassa olevat asemakaavat ja ranta-asemakaavat

Kaavoitettavalla alueella on Viitasaarella voimassa **Nelostien länsipuolen rantakaava**, jonka Keski-Suomen ympäristökeskus on vahvistanut 29.9.1998. Rantakaava sijoittuu kaavoitettavalla alueella Kilpisen alueelle, joka on kaavassa osoitettu *maa- ja metsätalousalueena, jolla rakentaminen on kielletty (M).*

Nelostien länsipuolen rantakaavan alueita sijoittuu lisäksi kaavoitettavan alueen välittömään läheisyyteen luoteessa Iso Haukilammen sekä pohjoisessa Niinijärven ympäristössä. Iso Haukilammen ympäristö on osoitettu kokonaan *M-alueena*. Niinijärven alue on osoitettu myös pääosin *M-alueeksi*, mutta Niinijärven rannalle on osoitettu *loma-asuntojen korttelialue, jolla on normaali*

rakennuspaikkakohtainen rakennusoikeus (RA-1). RA-1-alueelle on Niinijärven rantaan osoitettu rakennuspaikkojen lukumääräksi 3.

Kaavoitettavan alueen läheisyydessä on voimassa Viitasaarella **Tevillan rantakaava** (vahvistettu lääninhallituksessa 8.1.1974), Äänekoskella **Iisjärven-Keiteleen rantakaava** (vahvistettu lääninhallituksessa 7.5.1992) sekä **Valkaman leirikeskuksen rantakaava** (vahvistettu lääninhallituksessa 25.5.1990).

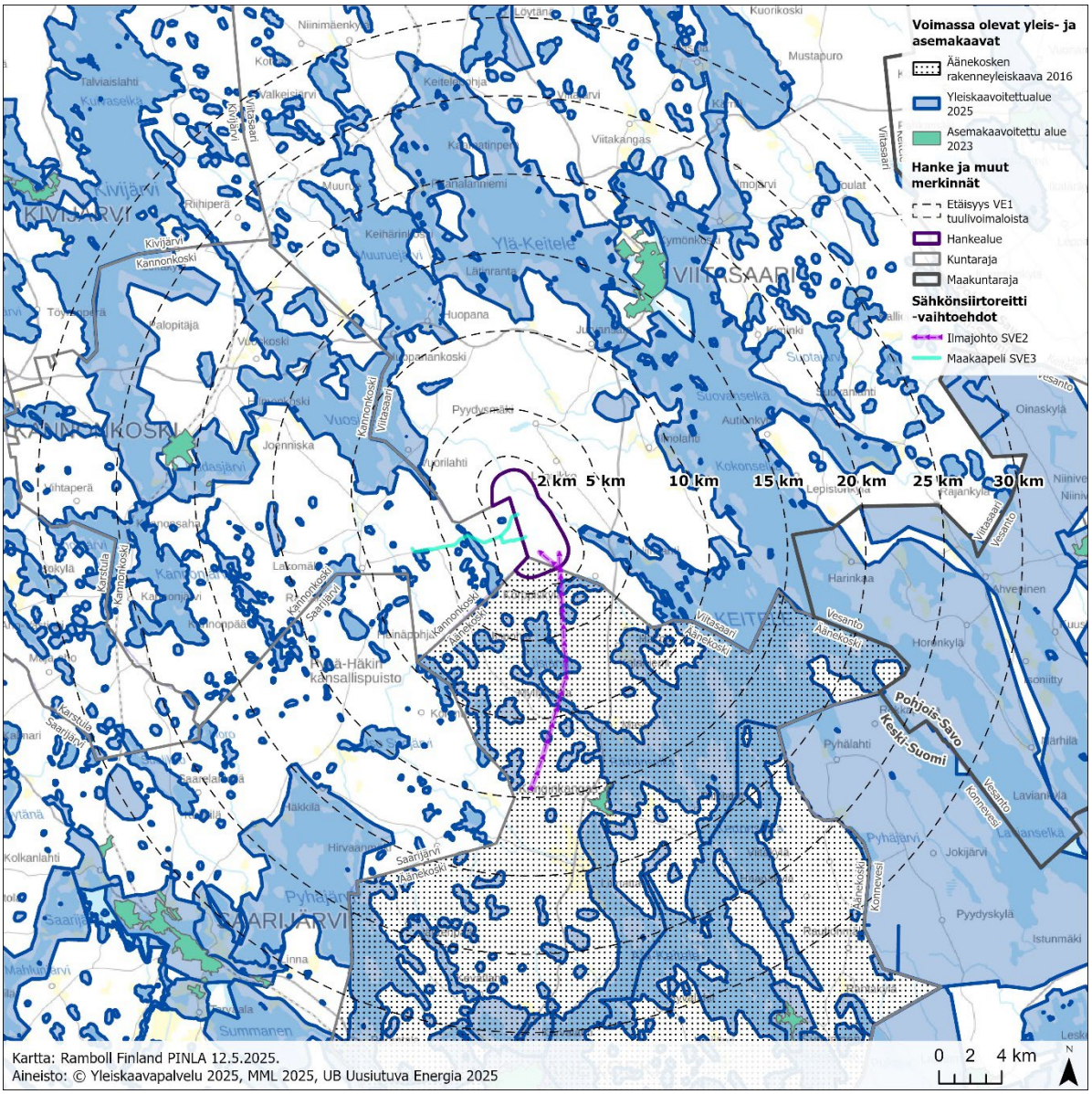

Kuva 5. Suomen ympäristökeskuksen mukainen asemakaavoitettu alue, joka ei kuitenkaan sisällä ranta-asemakaavoja. Kaavoitettavalla alueella sijaitsee Nelostien länsipuolen rantakaava. Kaavoitettavan alueen läheisyydessä sijaitsee Tevillan rantakaava, Iisjärven-Keiteleen rantakaava ja Valkaman leirikeskuksen rantakaava.

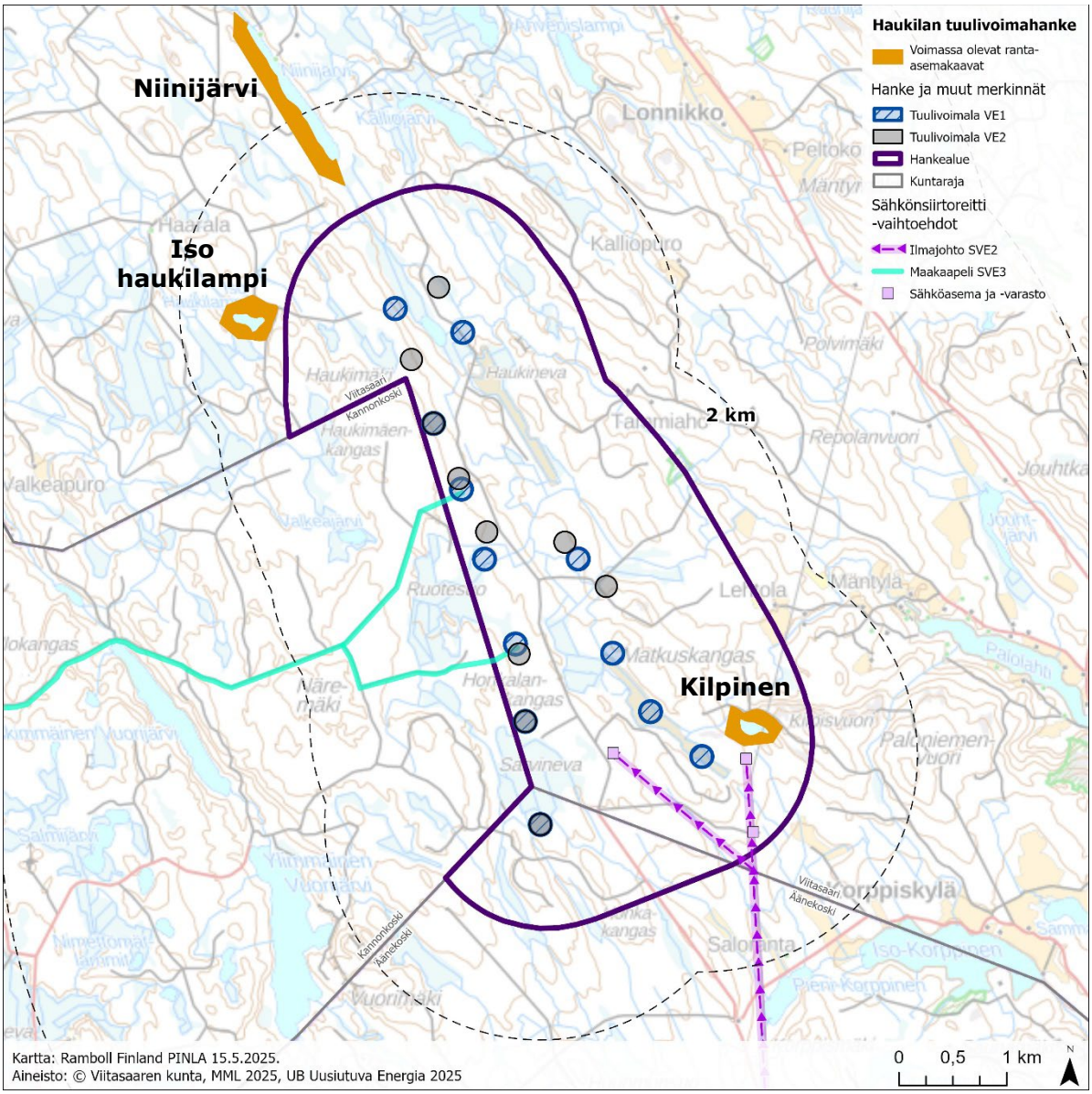

Kuva 6. Voimassa olevat ranta-asemakaavat kaavoitettavalla alueella ja sen välittömässä läheisyydessä.

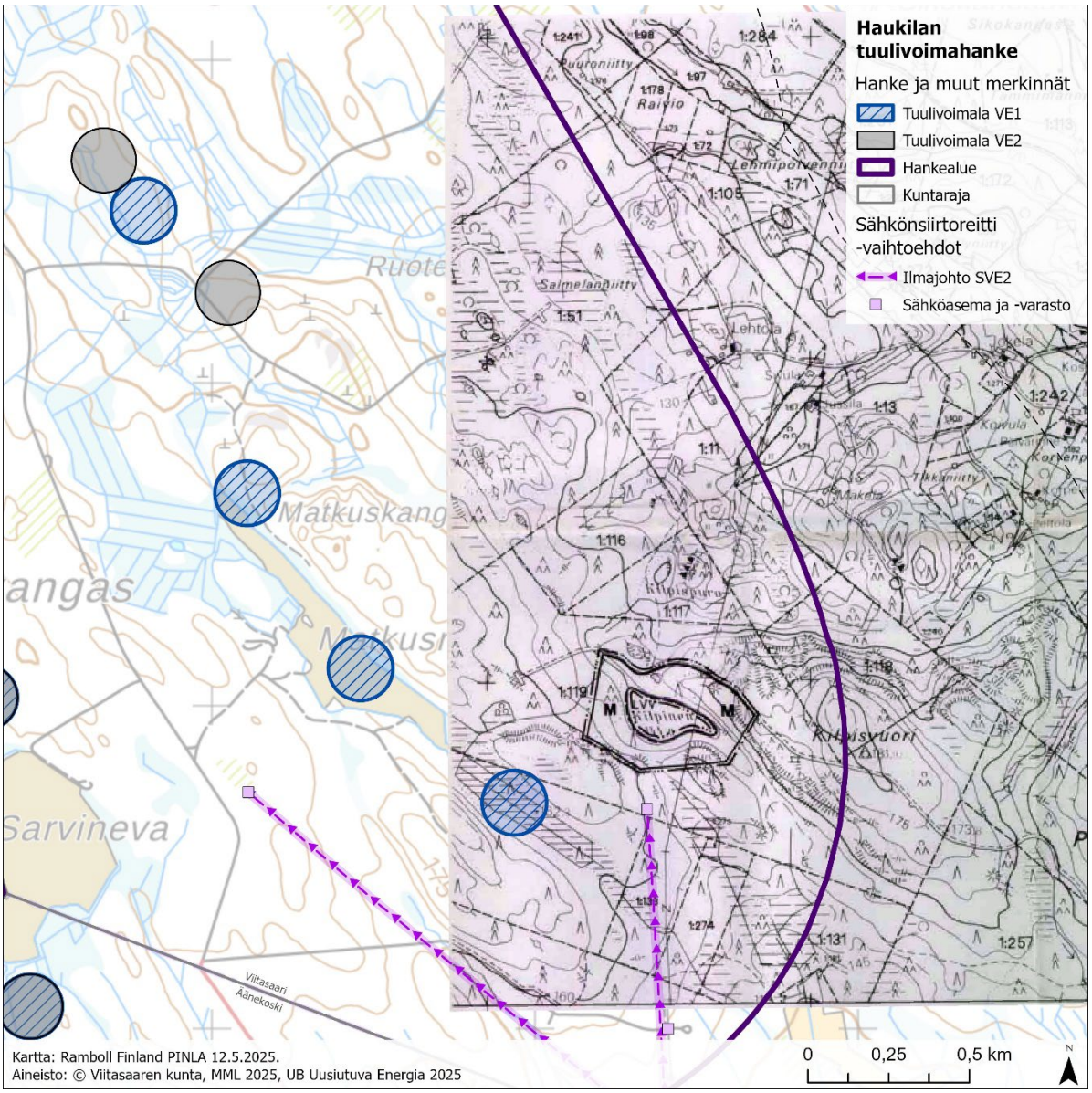

Kuva 5.7. Ote Nelostien länsipuolen rantakaavasta niiltä osin kuin se sijoittuu kaavoitettavalle alueelle.

5.4.2 Vireillä olevat asemakaavat ja ranta-asemakaavat

Kaavoitettavalla alueella tai sen läheisyydessä ei ole vireillä asema- tai ranta-asemakaavoja.

5.5 Muut suunnitelmat ja strategiat

Viitasaarella kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn kaupunkistrategian syyskuussa 2022. Kaupunkistrategiassa määritellään kaupungin haluttu tulevaisuus ja päämäärät. Strategiassa yhtenä päämääränä on lisätä uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksia sekä kehittää kiertotalouden ratkaisuja.

Äänekoskella kaupunginvaltuusto on 11.11.2024 hyväksynyt Uusiutuvan energian strategian, jonka yhtenä teemana on tuulivoiman toteuttaminen Äänekoskella.

Uusiutuvan energian strategia löytyy kaupungin kotisivuilta: https://www.aanekoski.fi/hallinto-ja-paatokset/hallinto-ja-talous/strategia-ja-ohjelmat

5.6 Lähialueen tuulivoimahankkeet

Lähialueen tuulivoimahankkeita ovat:

Hanke, kunta	Toimija	Voimaloiden määrä	Tila	Etäisyys hankealueesta (km)	Ilmansuunta
Vuorijärvet, Kannonkoski	ABO Wind Oy	34	Kaava hyväksytty, ei lainvoimainen	0	Länsi
Liimattala, Äänekoski	Energiequelle	7	Kaavoitus keskeytetty	18,2	Etelä
Leinnevankangas, Saarijärvi	Pohjan Voima ja Metsähallitus	14	Kaavoitus keskeytetty	20,6	Lounas
Tukkimäki, Karstula	Pohjan Voima ja Metsähallitus	9	Kaava hyväksytty, ei lainvoimainen	23,1	Lounas
Karhukorpi, Viitasaari	Eolus Finland Oy	20	Kaavaluonnos	23,7	Pohjoinen
Sikamäki, Viitasaari	Tuulivoimapuisto Vöyrinkangas Oy	3	Luvitettu	26,8	Koillinen
Oinaskylä, Vesanto	Tuulivoimapuisto Vöyrinkangas Oy	6	Luvitettu	27,2	Koillinen
Haapalamminkangas, Saarijärvi	Winda Energy	5	Tuotannossa	28,8	Lounas
Nilakkasuo, Keitele	Eurowind Energy Oy	6	Kaavoitus aloitettu	31,1	Koillinen
Miilukangas, Konnevesi	Myrsky Energia	18	Kaavoitus aloitettu	33,9	Kaakko

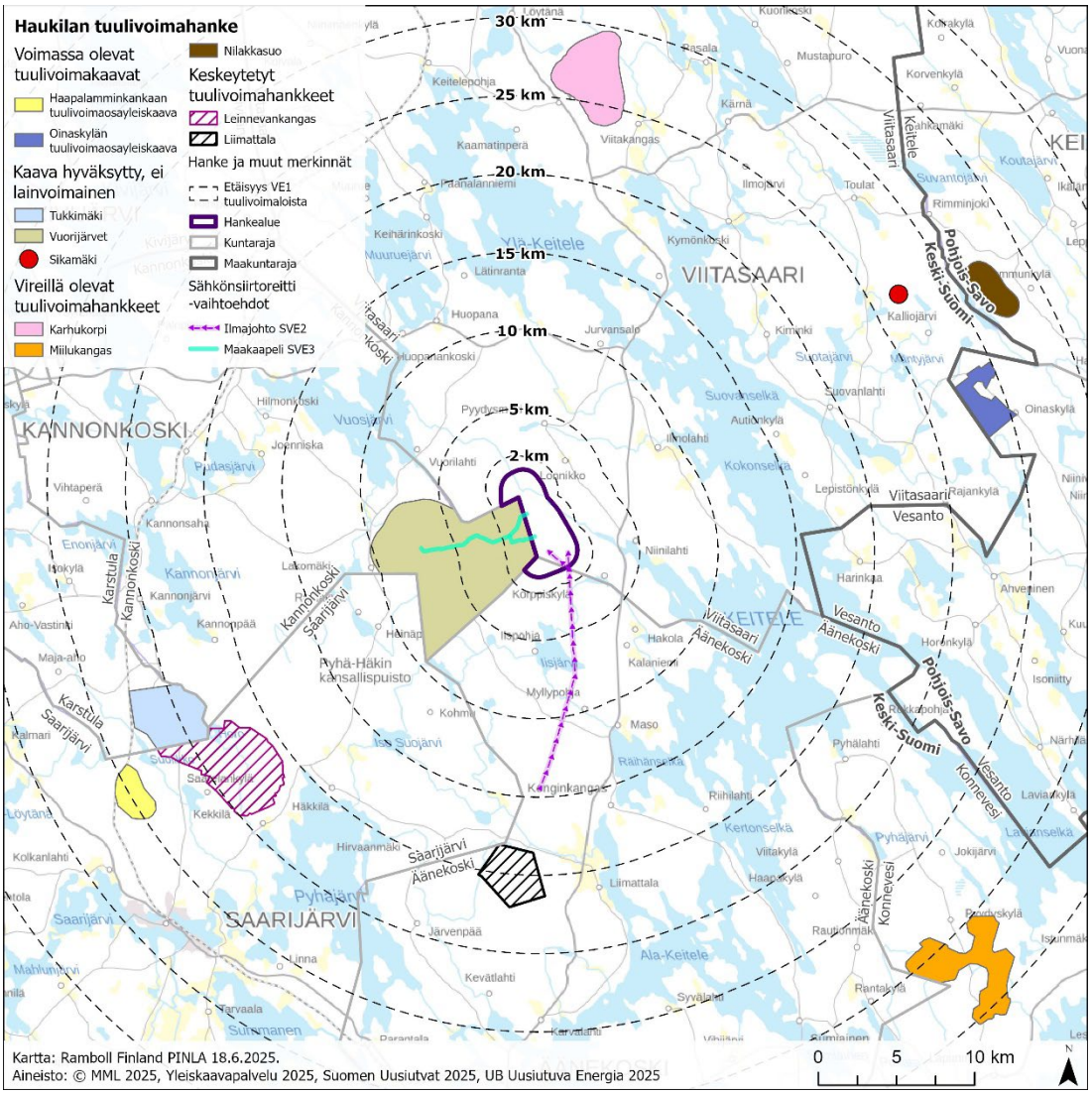

Kuva 8. Lähialueen tuulivoimahankkeet.

6. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Alueidenkäyttölain 9 §:n mukaisesti kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaisesti kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

1. ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
2. maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
3. kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
4. alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
5. kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
6. elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen

Samaan aikaan kaavoituksen kanssa on vireillä ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), jossa hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan YVA-lain ja -asetuksen mukaisesti. YVA-menettelyssä tuotettua tietoa hyödynnetään kaavan vaikutusten arvioinnissa.

7. OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

7.1 Osalliset

Osallisia ovat vaikutusalueen maanomistajat, asukkaat ja yrittäjät sekä muut, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (AKL 62 §).

Haukilan tuulivoimapuiston osayleiskaavassa osallisia ovat:

- Kunnan asukkaat ja loma-asukkaat
- Kaava-alueen ja sen lähialueiden maanomistajat ja -haltijat
- Kaava-alueen ja sen lähialueiden rakennusten omistajat
- Yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- Virkistysalueiden käyttäjät
- Vaikutusalueen yhdistykset ja alueelliset yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään
    - MTK Keski-Suomi
    - MHY Keski-Suomi
    - Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri
    - Ala-Keiteleen luonnonystävät ry (Viitasaari, Äänekoski)
    - Saarijärven seudun luonnonystävät ry (Kannonkoski)
    - Keski-Suomen lintutieteellinen yhdistys
    - Viitasaaren yrittäjät
    - Äänekosken yrittäjät
    - Pro Vuorijärvet
    - Vuorilahti 44590-ryhmä
    - Pelastetaan Suomen Luonto ry
    - Viitasaaren riistanhoitoyhdistys (Viitasaari)
    - Ala-Keiteleen riistanhoitoyhdistys (Äänekoski)
    - Kannonkosken-Kivijärven riistanhoitoyhdistys (Kannonkoski)
    - Niinilahden metsästysseura
    - Vuorilahden kylätoimikunta (Viitasaari)
    - Niinilahden kyläyhdistys (Viitasaari)
    - Ilmolahden kyläseura (Viitasaari)
    - Soliskylän kyläyhdistys (Viitasaari)
    - Huopanan kyläseura (Viitasaari)
    - Kalaniemen kylätoimikunta (Äänekoski)
    - Konginkankaan kyläyhdistys (Äänekoski)
    - Mökkiläisfoorumi (Viitasaari)
    - Kautianniemen osakaskunta (Viitasaari)
- Viranomaistahot sekä erityistehtäviä hoitavat yhteisöt ja yritykset
    - Viitasaaren kaupunki
    - Äänekosken kaupunki
    - Kannonkosken kunta
    - Saarijärven kaupunki

- Karstulan kunta
- Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Keski-Suomen liitto
- Keski-Suomen museo
- Länsi- ja Sisä-Suomen AVI
- Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi
- Puolustusvoimat, 3. logistiikkarykmentti
- Puolustusvoimat, pääesikunta
- Keski-Suomen pelastuslaitos
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
- Väylävirasto
- Fingrid Oyj
- Finavia Oyj
- Digita Oyj
- Metsähallitus, luontopalvelut
- Ilmatieteen laitos
- Luonnonvarakeskus (LUKE)
- Metsäkeskus
- Suomen erillisverkko Oy (STUVE)
- Fintraffic Lennonvarmistus Oy
- Teleoperaattorit (DNA, Telia, Elisa, MOI)
- Elenia Verkko Oyj

7.2 Osallistuminen

SUUNNITTELUVAIHE	AIKATAULU-ARVIO	MITÄ KAAVAPROSESSEISSA TAPAHTUU?
Aloitusvaihe	**3-11/2025**	• Vireilletulokuulutus • **Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) nähtäville** • **Palautetta** OAS:sta voi antaa kaavaehdotuksen nähtäville asettamisen asti • Viranomaisneuvottelu
Valmisteluvaihe	**2026**	• Kaavaluonnoksen ja muun valmisteluaineiston laatiminen • **Valmisteluaineisto julkisesti nähtäville** • **Lausunnot ja mielipiteet** valmisteluaineistoista • Vastineiden laatiminen kaavan valmisteluaineistoista saatuun palautteeseen
Ehdotusvaihe	**1-10/2027**	• Kaavaehdotuksen laatiminen • **Ehdotusaineisto julkisesti nähtäville** • **Lausunnot ja muistutukset** kaavaehdotuksesta • Vastineiden laatiminen kaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen • Tarvittaessa viranomaisneuvottelu
Hyväksymisvaihe	**11/2027**	• Kaava-asiakirjojen viimeistely • Hyväksyminen Viitasaaren ja Äänekosken kaupunginvaltuustoissa

7.3 Tiedottaminen

Haukilan tuulipuiston osayleiskaavoituksen ja ympäristövaikutusten arvioinnin vaiheista, sisällöstä, yleisötilaisuuksista, mahdollisuuksista mielipiteen esittämiseen sekä asiakirjojen nähtäville asettamisesta ja nähtävillä pitämisen paikoista tiedotetaan seuraavilla tavoilla:

- Kuulutuksina ja tiedotteina sanomalehdissä:
  - Viitasaarella Viitasaaren Seutu
  - Äänekoskella Pikkukaupunkilainen ja Äänekosken Kaupunkisanomat, joissa ainakin jommassakummassa kuulutus julkaistaan julkaisuajankohdasta riippuen
- Viitsaaren ja Äänekosken kaupunkien virallisilla ilmoitustauluilla
- kaupunkien internetsivuilla
- YVA-menettelyn osalta YVA-hankesivuilla

8. OSAYLEISKAAVOITUKSEN AIKATAULU JA VAIHEET

Alueen kaavoitusta tehdään samaan aikaan hankkeen yleissuunnittelun sekä ympäristövaikutusten arvioinnin kanssa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville syksyllä 2025 samaan aikaan YVA-ohjelman kanssa.

Alustavan aikataulun mukaan Haukilan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos sekä YVA-selostus asetetaan nähtäville syksyllä 2026. Osayleiskaavaehdotuksen laatimisessa huomioidaan kaavaluonnoksesta saatu palaute sekä YVA-selostuksesta saatu ns. perusteltu päätelmä. Osayleiskaavaehdotus tulisi alustavan aikataulun mukaan nähtäville keväällä 2027 ja osayleiskaavan hyväksymiskäsittely kunnissa ajoittuisi loppuvuoteen 2027.

Haukilan tuulivoimahankkeen kaava- ja YVA erillismenettely
Alustava aikataulu 4/2025

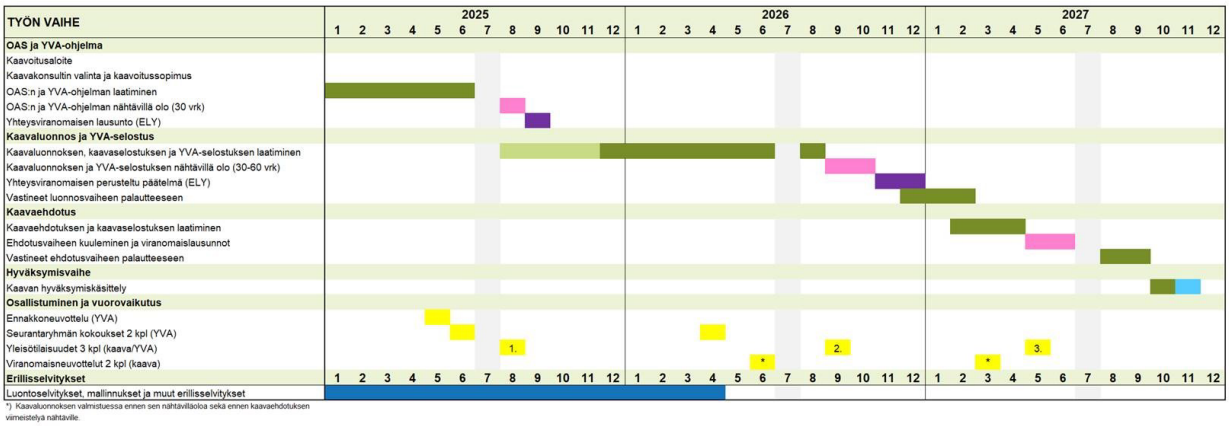

*) Kaavaluonnoksen valmistuessa ennen sen nähtävilläoloa sekä ennen kaavaehdotuksen viimeistelyä nähtäville.

9. YHTEYSTIEDOT

Kaavoitustyötä ohjaavat Viitasaaren ja Äänekosken kaupungit kukin oman alueensa osalta. Ympäristövaikutusten arviointia valvoo Keski-Suomen ELY-keskus. Kaava- ja YVA-konsulttina toimii Ramboll Finland Oy. Hankevastaava on Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energia.

Suunnittelutyöhön liittyviä lisätietoja saa kaupunkien kaavoituksesta tai Rambollin yhteyshenkilöltä. Lisäksi tietoa kaavoituksesta on saatavissa myös kaupunkien internetosoitteista.

Viitasaaren kaupunki

Keskitie 10
44500 Viitasaari

Yhteyshenkilöt:
Rakennusarkkitehti Riina Pietarila
Puh. 040 571 1865
Sähköposti riina.pietarila@viitasaari.fi

Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa
Puh. 040 152 7225
Sähköposti jukka.tuohimaa@viitasaari.fi

Äänekosken kaupunki

Hallintokatu 4
44100 Äänekoski

Yhteyshenkilö:
Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi
Puh. 040 717 7479
Sähköposti nina.marjoniemi@aanekoski.fi

Hankkeesta vastaava

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energia
Aleksanterinkatu 21 A
00100 Helsinki

Yhteyshenkilö:
Hankevastaava Niina Kotomäki
Puh. 040 922 6943
Sähköposti niina.kotomaki@unitedbankers.fi

Kaavakonsultti

Ramboll Finland Oy
Itsehallintokuja 3
02600 Espoo

Yhteyshenkilö:
Suunnittelupäällikkö Iris Broman
Puh. 040 840 6022
Sähköposti iris.broman@ramboll.fi

Lisätietoa kaavoituksesta ja tuulivoimasta löytyy myös mm. osoitteista:

https://ym.fi/-/tuulivoimarakentaminen

https://www.ymparisto.fi/fi/rakennettu-ymparisto/kaavoitus-ja-alueidenkaytto/tuulivoimaneuvonta